

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/35/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112235726
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8112235726.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom s predsedníčky JUDr. Daniely Babinovej a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Mariany Muránskej v právnej veci žalobcu TATRAN PREŠOV, spol. s.r.o. , so sídlom v Prešove, Holého 3, zastúpený JUDr. Petrom Čurillom, advokátom, advokátska kancelária so sídlom Prešov, Hlavná 11, proti žalovanému Ing. C. F., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. XXX, zastúpený JUDr. Juraj Sopko, advokát, advokátska kancelária so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, o zaplatenie 24.957,04 eur s prisl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného v Prešove č. k. 11C 9/2013-97 z 11.12.2013 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Priznáva žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 511,97 eur, ktoré je povinný zaplatiť žalovaný na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. Petra Čurilla, advokáta v Prešove v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 24.957,04 eur a trovy konania vo výške 2.524,17 eur, z toho trovy právneho zastúpenia 1.026,17 eur na účet právneho zástupcu žalobcu všetko v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že predmetom žaloby bol kapitalizovaný zmluvný úrok a kapitalizovaný úrok s omeškania. Účastníci si dohodli zmluvný úrok ktorý súd prvého stupňa považoval za primeraný a nezistil absolútnu neplatnosť dohodnutého právneho úkonu medzi účastníkmi, čo skúmal s úradnej povinnosti. Navyiac žalovaný túto predmetnú dohodu ani nespochybnil, preto priznal úroky dohodnuté vo výške 15 % v zmluve medzi účastníkmi konania od 1.1.2010 do 17.9.2012 za obdobie, po ktoré nebola pôžička resp. jej zvyšok vrátený a za obdobie od 1.1.2010 do 31.12.2010 aj dohodnutý 18%-ný ročný úrok. Zohľadnil splatenie časti dlhu žalovaným v roku 2011, preto priznal tento dohodnutý úrok len do 7.6.2011. Predmetom žaloby bol aj kapitalizovaný úrok s omeškania keďže žalovaný sa dostal po 1.5.2011 do omeškania. K uvedenému dátumu úroky z omeškania predstavovali 9,25% p.a.. Žalobca však uplatnil úrok z omeškania vo výške 9%. Vzhľadom k tomu, že súd prvého stupňa vychádzal z dispozičnej zásady a v konaní ktorá je zakotvená v § 153 ods. 2 O.s.p. priznal požadovaný úrok z omeškania žalobcovi zo sumy 66.387,84 eur od 1. mája 2011 do 7.6.2011, čo je 622,04 eur a zo zvyšku dlhu, teda zo sumy 26.387,84 eur od 8.6.2011 do úhrady dlhu zvyšnej časti a tým pádom aj v celom rozsahu, t.j. dňa 17.9.2012. Za toto obdobie predstavoval úrok z omeškania sumu 3.045,08 eur. Keďže žalobca požadoval na úroku z omeškania sumu 3.654,12 eur, súd priznal túto sumu v celom rozsahu.

Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Považoval rozhodnutie súdu prvého stupňa za nesprávne a nezákonné, keďže právny zástupca žalobcu nemal dostatok času na prípravu na pojednávanie. Keďže súd prvého stupňa nepostupoval podľa platných zásad Európskeho súdneho dvoru a týmto konaním boli porušené základné ľudské práva, a to možnosť konania pred súdom a teda aj bránenie spravodlivosti. Slovenská republika je viazaná Medzinárodným európskym dohovorom a je potrebné, aby aj v súlade s týmito európskymi právnymi normami bolo postupované v konaní pred súdom. Výsluch účastníkov konania, a to oboch mohol umožniť súdu prvého stupňa zistiť skutkový stav veci a vo veci spravodlivo a zákonne rozhodnúť, keďže táto možnosť bola žalovanému odňatá. Súd prvého stupňa sa opieral len o výsluch žalobcu a listinných dôkazov. Žalobca nesprávne ustálil istinu, keďže súčet parciálnych plnení tvoriacich istinu predstavoval sumu 21.317,11 eur a nie 24.957,04 eur. Toto malo za následok aj nesprávny výpočet trov právneho zastúpenia. Rovnako namietal v odvolaní pravdivosť tvrdenia žalobcu, že podaním z 19.1.2012 bol vyzvaný k úhrade úrokov z omeškania. Navrhol rozhodnutie súdu prvého stupňa ako predčasné a proti zákonné zrušiť a vec vrátiť na nové konanie súdu prvého stupňa.

K tomuto odvolaniu sa vyjadril žalobca. Poukázal na to, že pojednávanie, ktoré prebehlo pred súdom prvého stupňa bolo zákonné a každý z účastníkov mal dostatočný časový priestor na zaujatie svojho stanoviska a následne toto aj interpretovať na súde a takto v konečnom dôsledku zabezpečiť ochranu svojich práv. Žalobca podal návrh na vecne miestne príslušnom súde prvého stupňa ešte 31. októbra 2012. V tejto veci súd prvého stupňa niekoľkokrát vytýčil termín pojednávania, pričom na strane žalovaného vznikli prieťahy spočívajúce v neustálom ospravedlňovaní sa z neúčasti z rôznych dôvodov a v konečnom dôsledku právne irelevantných dôvodov. Žalovaný mal dostatok času zabezpečiť si kvalifikovaného právneho zástupcu tak, aby sa tento v konečnom dôsledku mohol zo spisovým materiálom oboznámiť a zabezpečiť ochranu jeho záujmov. K namietanej výške istiny zdôraznil žalobca, že táto bola vyšpecifikovaná predložením všetkých listinných podkladov a na dôvažok poukazuje na podanie právneho zástupcu žalovaného z 20.6.2013, ktoré doručil právnomu zástupcovi žalobcu ako návrh na mimosúdne vyrovnanie. Práve týmto podaním navrhol žalovaný započítať istinu vo výške 24.957,04 eur oproti svojej pohľadávke. V konečnom dôsledku tieto námietky a obrana žalovaného sú výslovne účelové v snahe len oddialiť rozhodnutie vo veci samej. Preto žiadal rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdiť a priznať náhradu trov odvolacieho konania.

Odvolací súd prejednal rozhodnutia, ako aj konanie ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v § 212 ods. 1, 2 O.s.p., a to bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa dostatočným spôsobom zistil skutkový stav a na základe takto zisteného skutkového stavu vec správne aj právne posúdil. Na týchto skutkových a právnych záveroch sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/95 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2009 do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o osem percentuálnych bodov vyššia ako základná sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1.dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa ustanovenia § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa ustanovenia § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Z obsahu spisu je zrejme, že žalobca poskytol žalovanému ako fyzickej osobe písomnou zmluvou o pôžičke dňa 6.7.2008 sumu 2 000 000,- Sk (66.387,84 eur), splatnosť bola dohodnutá na dobu do 6.10.2007. V tejto pôžičke bol dohodnutý ročný úrok 15%. Následne dodatkami bola predĺžovaná splatnosť pôžičky, a to konkrétne dodatkom č. 1 do 6.1.2008, dodatkom č. 2 do 6.4.2008, dodatkom č. 3 do 6.7.2008, dodatkom č. 4 do 31.12.2008, dodatkom č. 5 do 31.12.2009, dodatkom č.6 do 31.12.2010 a dodatkom č. 7 do 30.4.2011. Dodatkom č. 5 bola zároveň aj zmenená výška zmluvného úroku z 15% na 18%, ktorý ostal v platnosti aj dodatkom č. 6, t.z. za obdobie od 1.7. do 31.12.2010. Žalovaný pôžičku vrátil v dvoch splátkach, a to vo výške 40.000 eur dňa 8.6.2011 a 26.387,84 eur dňa 18.9.2012. Medzi účastníkmi prebehlo aj mimosúdne jednanie, v ktorom ponúkal žalovaný potom, čo uznal nároky žalobcu, predaj svojho obchodného podielu spoločnosti RABENO, s.r.o. s tým, že časť tejto kúpnej ceny by sa započítala vo výške 24.957,04 eur na záväzok žalovaného voči žalobcovi z predmetného sporu.

Odvolacie námietky žalovaného spočívali predovšetkým v tom, že bola mu odňatá možnosť konať pred súdom a odňaté právo na spravodlivý proces. Dôvodom bola tá okolnosť, že nebol v konaní vypočutý a druhá námietka spočívala v tom, že právny zástupca žalovaného prevzal plnomocenstvo na zastupovanie v predmetnej veci v krátkej lehote pred vytyčeným termínom pojednávania dňa 11.12.2013 a tým, že súd prvého stupňa nevyhovel jeho žiadosti na odročenie pojednávania nemohol sa dôsledne na vec pripraviť, a preto bolo porušené právo účastníka konania na spravodlivý proces. Ako vyplýva z obsahu spisu žalobca od doručenia žaloby spolu s prílohami, ktoré prevzal dňa 10.12.2012, boli opakovane vytyčované termíny pojednávania, na ktoré sa tak žalovaný ako aj jeho vtedajší právny zástupca ospravedlňoval z dôvodov pracovných povinností buď samotného žalovaného alebo právneho zástupcu. Konkrétne bolo vytyčených päť termínov pojednávania s tým, že dňa 15.5.2013 sa pojednávania aj osobne zúčastnil. To, že požiadali stanoviť nový termín pojednávania s tým, že sa pokúsia o mimosúdnu dohodu nič nebránilo žalovanému, aby využil svoje právo byť vypočutý na pojednávani. Pokiaľ išlo o právne zastúpenie žalovaného, odvolací súd sa stotožňuje s postupom súdu prvého stupňa, ktorý vychádzal z okolnosti, že dňa 5.11.2013 došlo k dohode o zániku plnomocenstva medzi klientom, teda žalovaným a jeho právnym zástupcom s tým, že sa tak stalo potom, čo 24.10.2013 prevzali predvolanie na termín pojednávania na 11.12.2013 a do tohto termínu bol žalovaný už uzrozumený s tým, že sa dohodol so svojím pôvodným právnym zástupcom o dohode o zániku plnomocenstva. Následne udelil plnomocenstvo terajšiemu právnemu zástupcovi dňa 9.12.2013, t.z. viac ako mesiac po zániku plnomocenstva pôvodného zástupcu. Dôležitá je okolnosť časového priestoru samotného účastníka konania - žalovaného, ktorý mal vedomosť o priebehu konania a o vytyčených termínoch pojednávania a tiež dôvodov, prečo tieto pojednávania sa neuskutočnili. Otázka mimosúdnej dohody bola síce aktuálna v istom úseku konania pred súdom prvého stupňa, ale potom podľa oznámenia žalobcu a predloženia listín k tomu svedčiacich k mimosúdnej dohode nedošlo. Žalovaný aj v samotných dôvodov odvolania vecne namietal len nesprávny súčet sumy, ktorú tvorila istina po spočítaní čiastočných plnení zo strany žalovaného a následne od toho sa odvíjala aj okolnosť výpočtu trov právneho zastúpenia a popieranie výzvy žalobcu na úhradu úrokov z omeškania z 19.1.2012.

K namietanej správnosti výpočtu nároku žalobcu pokiaľ išlo už o kapitalizovanú čiastku úrokov zo zmluvy a úrokov z omeškania v celom rozsahu súd prvého stupňa poukazuje na správny výpočet súdu prvého stupňa a s týmto výpočtom sa v celom rozsahu stotožňuje. Zo zmluvy o pôžičke a dodatkom č. 1 až 7 vyplýva, že žalobca požičal sumu 2 000 000,- Sk, čo predstavovalo 66.387,84 eur, kde sa dodatkami splatnosť tejto pôžičky predlžovala. Nakoniec bola naposledy dohodnutá splatnosť tejto pôžičky do 31.12.2010.

Okrem toho bol v zmluve o pôžičke dohodnutý aj zmluvný úrok, ktorý predstavoval najprv 15% a dodatkami č. 5 a 6 na obdobie od 1.7. do 31.12.2009 došlo k zmene tohto úroku z 15% na 18%. Rovnako je zrejme, že pôžička bola vrátená v dvoch splátkach, a to 8.6.2011 sumou 40.000 eur a 18.9.2012

sume 26.387,84 eur. Tieto skutočnosti jasne vyplývajú z predloženého výpisu z účtu žalobcu, kedy obidve finančné čiastky boli uhradené. Vyjmúc obdobie od 1.1.2010 do 31.12.2010, kedy bol dohodnutý zmluvný úrok 18% ročne z požičanej sumy 66.387,84 eur, čo predstavovalo 11.949,81 eur, za ďalšie obdobie išlo o 15% zmluvný úrok. Vzhľadom k tomu, že bola vrátená suma v r. 2011 vo výške 40.000 eur, bol do 7.6.2011 vypočítaný 15% úrok zo sumy 66.387,84 eur, čo predstavovalo 4.310,66 eur a od 8.6.2011 do 31.12.2011 už len z nedoplateného zostatku pôžičky, teda zo sumy 26.387,84 eur, čo predstavovalo 2.244,77 eur. Pokiaľ išlo o obdobie od 1.1.2012 do 17.9.2012, kedy bol zaplatený zvyšok dlhu, 15% ročný zmluvný úrok zo sumy 26.387,84 eur predstavoval sumu 2.811,82 eur. Pokiaľ išlo o úrok z omeškania, tento namietal žalovaný výzvami z 19.1.2012, pričom je zrejmé, že žalobca vyzýval žalovaného nie na úhradu úroku z omeškania, ale zmluvného úroku, a to dvoma výzvami z 19.1.2012 a 26.1.2012, čo bolo predložené listinnými dôkazmi. Inak podmienky zmluvného úroku boli dojednané tak v pôvodnej zmluve o pôžičke, ako aj v dodatkoch č.1 až 7. Pokiaľ išlo o úrok z omeškania išlo o zákonný nárok, ktorý upravuje ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a súd prvého stupňa správne uviedol v ktorom období sa ocitol žalovaný už v omeškaní. Išlo konkrétne o obdobie k 1.5.2011 podľa § 3 ods. 1 Vládneho nariadenia č. 87/95 Zb. znení účinnom od 1.1.2009 do 31.1.2013, správne ustálil na 9,25%, priznal požadovaných 9% zo strany žalobcu, a to za obdobie od 1. mája 2011 do 7.6.2011 z celej požičanej sumy. Následne od 8.6., kedy bola časť dlhu vyplatená, priznal až do z konečného zaplataenia do 17.9.2012. Jednotlivé sumy (11.949,81 eur + 4.310,66 eur + 2.440,77 eur a 2.811,82 eur zosumarizoval) a k tomu priznal kapitalizovaný úrok z omeškania vo výške vo výške 622,04 eur a 3.045,08 eur. Z týchto dôvodov súčet týchto jednotlivých položiek predstavovalo sumu 24 957,04 eur a námietka žalovanej strany bola nedôvodná.

Preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil v celom rozsahu podľa § 219 ods. 1 O.s.p..

Vo vzťahu k trovám konania súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods.1 O.s.p., t.z., že priznal náhradu trov odvolacieho konania žalobcovi, ktorý mal úspech aj v odvolacom konaní. Trovy právneho zastúpenia predstavovali odmenu za jeden úkon právnej služby, t.z. podanie vyjadrenie k odvolaniu tak podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. z hodnoty sporu teda predstavuje sumu 419,94 eur. K tomu režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 8,04 eur a 20% DPH, podľa § 18 ods. 3 vyhlášky, čo predstavuje sumu 83,99 eur. Spolu trovy odvolacieho konania predstavovali čiastku 511,97 eur.

Žalobca uplatnil aj náhradu trov konania súvisiacich s návrhom na vydanie predbežného opatrenia za jeden úkon právnej služby podanie návrhu na vydanie predbežného opatrenia a režijný paušál. Tieto trovy konania však žalobcovi odvolací súd nepriznal v súlade s ustanovením § 151 ods. 3 O.s.p. s poukazom na to, že išlo o trovy konania, ktoré vznikli do rozhodnutia vo veci samej, ktoré bolo skončené rozhodnutím súdu prvého stupňa, vrátane náhrady trov konania. Návrh na vydanie predbežného opatrenia bol podaný dňa 22.4.2013, súd prvého stupňa rozhodol 24.4.2013 a Krajský súd v Prešove v dôsledku odvolania žalovaného potvrdil toto rozhodnutie dňa 11.10.2013. Vzhľadom k tomu, že žalobca si náhradu trov konania neuplatnil v konaní, kedy rozhodoval súd prvého stupňa o všetkých trovách konania, ktoré vznikli do jeho rozhodnutia a uplynula lehota stanovená vyššie citovaným ustanovením Občianskeho súdneho poriadku, náhradu trov za tento úkon právnej služby nemohol priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.